

ASIA Päätös ympäristönsuojelulain (86/2000) 78 §:n mukaisesta pilaantuneen maan puhdistamista koskevasta ilmoituksesta

ILMOITUKSEN TEKIJÄ

Puolustusvoimat
Suomenlahden Meripuolustusalue
PL 5
02471 UPINNIEMI

Yhteyshenkilö:

Reija Kalajo

puhelin

0299 831 636

sähköposti

reija.kalajo@phrakl.fi

PUHDISTETTAVA KOHDE JA SEN SIJAINTI

Ilmoitus koskee Kotkan kaupungin Kirkonmaan saarella sijaitsevaa kohdetta.

Kohteen kiinteistörekisteritunnukset ovat 285-422-1-23 ja 2-22

Kiinteistön maa-alueen omistaa Metsähallitus, kohteen rakennukset ja rakenteet ovat Senaatti-kiinteistöjen omistuksessa.

ILMOITUKSEN VIREILLETULO

Ympäristönsuojelulain 78 §:n mukainen ilmoitus on saapunut Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen 24.4.2014.

TOIMINNAN ILMOITUSVELVOLLISUUS JA VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojelulain 78 §:n mukaan pilaantuneen maan puhdistamiseen voidaan ryhtyä toimittamalla asiasta ilmoitus alueelliselle ELY-keskukselle.

PILAANTUMISTA KOSKEVAT TIEDOT

Tiedot kohdealueesta, sen käytöstä ja kaavoitustilanteesta

Kohteessa on ollut puolustusvoimien toimintaa vuosikymmeniä. Varuskunta on toiminut alueella vuosina 1930 - 2013. Kiinteistön alueella toiminta on sisältänyt

ampumaharjoittelua kivääri- ja pistooliradalla, polttoaineen tankkausta, rakennusten lämmitystä öljyllä sekä pienimuotoista sekajätteen läjitystä. Kirkonmaan saaren eteläosa on kokonaan ollut puolustusvoimien käytössä. Alueen rakennukset on pääosin rakennettu 1950-luvulla.

Pilaantumista koskevat tiedot

Kohteen maaperässä todettu pilaantuneisuus on peräisin ampumaratatoiminnasta, sekajätteen kaatopaikasta sekä polttoaineen tankkauksesta. Ampumaradan tausta- ja etuvallissa on alemman ohjearvon ylittäviä lyijy-, kupari- ja antimonipitoisuuksia. Korkeimmillaan kuparipitoisuus ylittää ylemmän ohjearvon ja lyijypitoisuus vaarallisen jätteen raja-arvon.

Maaperätiedot

Tehdyn tutkimuksen perusteella maaperä on moreenia tai hiekkaa. Maakerrosten paksuudesta ei ole tietoa, todennäköisesti saaren keskiosassa kerrokset ovat paksumpia. Alueella on kivikkoa ja ulkosaarelle tyypillistä avokalliota.

Pohjavesitiedot

Kirkonmaan saaren keskiosa on luokiteltu II-luokan pohjavesialueeksi (0528507 Kirkonmaa). Pohjavesialueelle on kerrostunut kallioiden keskelle hiekkaa ja soraa. Muodostuman keskellä on todennäköisesti hyvin vettäjohtava ydinosa. Pohjavettä on arvioitu muodostuvan 750 m³/d. Pohjavesialueella ei ole tiedossa olevia talousvesikaivoja. Tarkastelluista kohteista polttoaineen jakelupaikka ja kasarin lämmitysöljysäiliön alue ovat pohjavesialueen kaakkoispäädyssä.

Kohdealueella tehdyt tutkimukset, tutkimustulokset ja aiemmat kunnostukset

Alueella otettiin näytteitä 28.5.2013 kaivinkoneella tehdyistä koekuopista sekä ampumaradalla lapiolla kaivetuista kuopista. Yhteensä koekuoppia tehtiin 12 kappaletta ampumaradalle, kaatopaikalle, polttoaineen jakelupaikalle sekä asuntojen lämmitysöljysäiliön alueelle. Näytteitä otettiin yhteensä 19 kappaletta, kaatopaikalta otetuista näytteistä tehtiin yksi kokoomanäyte.

Kaikista näytteistä tutkittiin XRF-kenttämittarilla kuparin, lyijyn ja sinkin pitoisuudet. Kenttämittausten jälkeen kahdesta näytteestä tutkittiin laboratoriossa metallipitoisuudet ja yhdestä näytteestä öljy- ja bensiinihiilivedyt. Kaatopaikalta otetuista kokoomanäytteistä tehtiin kaatopaikkakelpoisuusanalyysit.

Ampumaradan kivääriradan taustavallin koekuopissa todettiin ylemmän ohjearvon ylittävät lyijy- ja kuparipitoisuudet 0,6 ja 1,0 metrin syvyydelle. Pistooliradan taustavallissa todettiin myös ylemmän ohjearvon ylittävät lyijy- ja kuparipitoisuudet 0,3 metrin syvyydelle.

Kaatopaikalle tehtiin kolme koekuoppaa, joista yhdessä todettiin alemman ohjearvon ylittävä sinkkipitoisuus. Näytekuopista otetuista näytteistä tehdyssä kokoomanäytteessä tulokset osoittivat maaperän täyttävän pysyvän jätteen kaatopaikalle asetetut kelpoisuuskriteerit.

Polttoaineen jakelupaikalle tehdystä koekuopasta otetussa näytteessä todettiin ylemmän ohjearvon ylittävät öljy- ja bensiinihiilivetyt pitoisuudet.

Alueella ei ole raportoitu tehdyn aiempia maaperäkunnostuksia.

ESITETTY KUNNOSTUSSUUNNITELMA

Puhdistustavoite

Kunnostettavat alueet tulevat mahdollisesti olemaan jatkossa virkistyskäytössä, joten kunnostustavoitteeksi esitetään Vna 214/2007:n mukaisia alempia ohjearvotasoja.

Puhdistusmenetelmä, kunnostettavan maa-aineksen määrä ja jätteenkäsittely

Kunnostusmenetelmänä ehdotetaan ampumaradalle ja tankkauspaikalle massanvaihtoa, jossa kunnostustavoitteen ylittävät, pilaantuneet maa-ainekset (yhteensä noin 1 100 tonnia) kaivetaan pois ja korvataan puhtailla mailla.

Pilaantuneet maat kaivetaan ja toimitetaan haitta-ainepitoisuuksien mukaan lajiteltuina laitokseen, jolla on voimassa oleva ympäristölupa kyseisten maiden vastaanottamiseen.

Ampumaratojen lievemmin pilaantuneet maa-ainekset hyödynnetään kivääriradalla sijaitsevan betonisen näyttösuojan täyttämässä eristämällä maa-ainekset betonisen näyttösuojan sisään vesitiiviin peittorakenteen alle. Näyttösuoja maisemoidaan pilaantumattomilla maa-aineksilla. Näyttösuojan täyttö aloitetaan lievemmin pilaantuneilla mailla edeten voimakkaammin pilaantuneisiin, kunnes näyttösuoja on täynnä. Näyttösuoja on tilavuudeltaan 215 m³, joten loput pilaantuneet maa-ainekset toimitetaan luvalliseen vastaanottopaikkaan. Näyttösuojaan sijoitetaan vain maita, joiden lyijypitoisuus on alle vaarallisen jätteen raja-arvon 2 500 mg/kg.

Puhdistustyön suorittaminen, työn valvonta ja aikataulu

Kunnostustyöhön nimetään ympäristötekniinen asiantuntija, joka valvoo kunnostustyötä ja ohjaa kaivutyötä aikaisempien tutkimustulosten, kenttäanalyysien ja aistinvaraisten havaintojen perusteella. Poistettavat kaivumassat lajitellaan haitta-ainepitoisuuksien mukaan omiksi jakeikseen. Vaarallisen jätteen raja-arvon ylittävät massat toimitetaan mantereelle sellaiseen laitokseen, jolla on lupa vastaanottaa ja käsitellä ko. maa-aineksia.

Pilaantuneiden maa-ainesten kuormat varustetaan ympäristötekniisen valvojan laatimin siirtoasiakirjoin, joilla varmennetaan poistettavien massojen oikeat vastaanottopaikat.

Kunnostustyöt on suunniteltu aloitettaviksi alkukesällä vuonna 2014.

Puhdistamisen ympäristövaikutukset ja ympäristöhaittojen ehkäisy

Maaperän kunnostustyöstä ei suunnitelman mukaisesti toteutettuna aiheudu haitallisia ympäristövaikutuksia.

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Lausuntoja ei ole erikseen pyydetty.

ELY-KESKUKSEN RATKAISU JA PERUSTELUT

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on tarkastanut ilmoituksen ja hyväksyy siinä tarkoitetun pilaantuneiden maa-ainesten puhdistamisen ilmoituksen mukaisesti, ellei seuraavissa määräyksissä toisin mainita.

Määräykset

1. Kunnostustöiden aloittamisesta tulee ilmoittaa Kaakkois-Suomen ELY-keskukselle ja Kotkan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Kunnostustöiden aloitusilmoituksessa tulee olla ympäristöteknisen valvojan, työn toteuttavan urakoitsijan ja pilaantuneiden maamassojen vastaanottajien tiedot.
2. Ilmoituksessa tarkoitetun alueen maaperän puhdistuksen tavoitteena ovat valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaiset alemmat ohjearvotasot.
3. Käsittelyyn toimitettavien ja maaperään jäävien maamassojen haitta-ainepitoisuudet on varmistettava luotettavalla ja edustavalla näytteenotolla ja analysoinnilla.
4. Alueelta poistettavat maat on luokiteltava seuraavasti:

Tavanomaiseksi jätteeksi luokiteltava maa: pilaantunut maa-aines, jonka haitta-ainepitoisuus ylittää alemman ohjearvon, mutta alittaa vaarallisen jätteen raja-arvon.

Vaaralliseksi jätteeksi luokiteltava pilaantunut maa: maa-aines, jonka haitta-ainepitoisuus ylittää vaarallisen jätteen raja-arvon.

Alueelta poistettavat maat on luokiteltava pilaantumattomiksi, jos maa-aineksen haitta-ainepitoisuus alittaa kynnsarvon.

Alueelta poistettavat maat on luokiteltava maa-aineksiksi, joissa on kohonneita haitta-ainepitoisuuksia, jos maa-aineksen haitta-ainepitoisuus ylittää kynnsarvon, mutta alittaa alemman ohjearvon.

5. Alueelta poistettavat pilaantuneet maa-ainekset on toimitettava käsiteltäviksi laitokseen, jonka ympäristöluvassa on hyväksytty kyseisellä aineella pilaantuneen maan vastaanotto ja käsittely. Pilaantuneen maan kuljetuksista tulee lisäksi laatia siirtoasiakirjat, jotka on tehtävä valtioneuvoston asetuksen (179/2012) säädösten mukaisesti.

Tavanomaiseksi jätteeksi luokitellut pilaantuneet maat voidaan sijoittaa tavanomaisen jätteen kaatopaikalle, jolle kyseisten pilaantuneiden maiden kaatopaikkakelpoisuus on todettu tai muulle jätteenkäsittelypaikalle, jonne voidaan ympäristöluvan perusteella sijoittaa vastaavaa pilaantunutta maata.

Vaaralliseksi jätteeksi luokitellut pilaantuneet maat tulee toimittaa käsiteltäväksi laitokseen tai muuhun käsittelypaikkaan, jonka ympäristöluvassa on hyväksytty vastaavan vaarallisen jätteen käsittely.

Maankaatopaikalle saa sijoittaa vain sen ympäristöluvassa määritellyjä maa-aineksia. Jos luvassa ei ole määritetty sijoitettavalle maa-ainekselle suurimpia

sallittuja haitallisten aineiden pitoisuusarvoja, voidaan sinne sijoittaa maita, joiden haitta-ainepitoisuudet alittavat alemmat ohjearvot. Pohjavesialueella sijaitsevalle maankaatopaikalle saa sijoittaa vain maita, joiden haitta-ainepitoisuudet eivät ylitä kynnysarvoja.

6. Näyttösuojan täyttöön voidaan käyttää pilaantuneita maa-aineksia suunnitelman mukaisesti. Vaaralliseksi jätteeksi luokiteltuja pilaantuneita maa-aineksia ei saa sijoittaa näyttösuojaan. Täytetty näyttösuoja tulee kattaa ja suojata suunnitelman mukaisesti niin, että veden kulkeutuminen näyttösuojaan ja pilaantuneiden maa-ainesten läpi estyy.
7. Pilaantuneen maa-aineksen kaivu, lastaus, kuljetus ja muut kunnostukseen liittyvät työvaiheet on suunniteltava ja toteutettava siten, että haitta-aineiden leviäminen ympäristöön on mahdollisimman vähäistä. Työn aikana on huolehdittava, ettei kunnostamisesta aiheudu haittaa tai vaaraa lähialueilla asuville tai liikkuville ihmisille eikä muuta terveys- tai ympäristöriskiä. Pölyämistä on varauduttava vähentämään esimerkiksi kastelulla. Pilaantuneiden maiden kuormat on peitettävä kuljetuksen aikana. Pilaantunutta maata saa välivarastoida työmaa-alueella vain, mikäli se on tarpeen maiden tarkempaa luokittelua varten, välttämättömien laboratorioanalyysien ajan, tai jos kaivu- tai lastaustekniset syyt sitä edellyttävät.
8. Kaakkois-Suomen ELY -keskukselle ja Kotkan seudun ympäristötoimelle on varattava mahdollisuus kaivantojen tarkastamiseen ennen niiden täyttämistä. Mikäli kunnostustyön aikana ilmenee kunnostussuunnitelman muutostarpeita tai tässä päätöksessä huomioon ottamattomia odottamattomia tilanteita, tulee niistä tehdä ilmoitus, jotta Kaakkois-Suomen ELY -keskus voi tarvittaessa antaa lisäohjeita tai määräyksiä puhdistustyön toteuttamisesta, tarkkailusta sekä jatko-toimenpiteistä.
9. Maaperän puhdistustyöstä ja tavoitteiden toteutumisesta tulee tehdä työn päätyttyä loppuraportti, joka on toimitettava Kaakkois-Suomen ELY-keskukselle ja Kotkan seudun ympäristötoimelle kolmen (3) kuukauden kuluessa puhdistustoimenpiteiden päättymisestä.

Loppuraportissa on esitettävä alueelta kaivettujen ja poiskuljetettujen maamassojen ja muiden jätteiden määrä, haitta-ainepitoisuudet, käsittelymenetelmät ja sijoitus-/käsittelypaikka sekä laadunvarmistusmenetelmät, näytenäytteiden ja puhdistetun alueen sijainti kartalla, tiedot vesienkäsittelystä, muut tiedot kohteen kunnostuksen toteutuksesta ja arvio tavoitteiden toteutumisesta. Loppuraportista tulee toimittaa valvontaviranomaiselle myös tiivistelmä julkishallinnon sähköistä lomakepalvelua käyttäen (www.suomi.fi, Pilaantuneen maaperän puhdistamisen loppuraporttitiivistelmä YM027).

Loppuraporttiin tulee sisällyttää selvitys jäännöspitoisuuksista. Mikäli puhdistuksessa ei ole päästy asetettuun puhtaustasoon, on loppuraportissa esitettävä maahan jääneen pilaantuneen aineen sijainti kartalla sekä esitettävä arvio maaperään jääneiden haitallisten aineiden aiheuttamista ympäristö- ja terveysriskeistä, maaperän puhdistustarpeesta sekä tarvittaessa ehdotus jälkitarkkailusta.

Perustelut

Päätöksen määräykset on annettu ympäristönsuojelulain 78 §:n nojalla ja ne on katsottu tarpeelliseksi ympäristö- ja terveyshaittojen vähentämiseksi (Määräyk-

set 2 - 7) sekä toiminnan järjestämisen (Määräykset 4 - 7) ja valvonnan (Määräykset 1,3, 8 ja 9) kannalta.

Pilaantuneen maaperän kunnostustavoitteiden asettelussa on otettava huomioon pilaantuneen alueen ja sen ympäristön nykyinen tai tuleva käyttö sekä terveydelle tai ympäristölle mahdollisesti aiheutuva vaara tai haitta. Ilmoituksen mukaista periaatetta kunnostustavoitteen määrittelyssä voidaan pitää riittävänä.

Jätteen kaatopaikkakelpoisuus osoitetaan kaatopaikoista annetun valtioneuvoston päätöksen (861/1997, muutos 202/2006) mukaisesti, kriteereinä mm. liukoisuusraja-arvot ja orgaanisten yhdisteiden pitoisuus (Määräys 4). Alemman ohjearvotason alittavien maa-ainesjätteiden osalta kaatopaikkakelpoisuus voidaan osoittaa pilaantuneisuustutkimuksissa saatujen haitta-ainepitoisuuksien perusteella.

Jätelain (646/2011) 121 §:n mukaan pilaantuneen maa-aineksen siirroista on laadittava siirtoasiakirja. Jätteen haltijan tai vastaanottajan on säilytettävä allekirjoittamansa siirtoasiakirja tai sen jäljennös kolmen vuoden ajan allekirjoituksesta. (Määräys 5)

Jätelain mukaan kunta voi antaa paikallisia yleisiä määräyksiä mm. jätteen luokittelusta ja käsittelystä. Tästä syystä muun kuin pilaantuneen maa-ainesjätteen asianmukainen käsittely edellyttää, että jätteen käsittelyssä noudatetaan Lappeenrannan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen ohjeita. (Määräys 7)

Ilmoituksen käsittelyyn sovelletaan ympäristönsuojelulakia (86/2000) ja ympäristönsuojeluasetusta (169/2000). Ympäristönsuojelulain 78 §:n mukaan pilaantuneen maaperän puhdistukseen voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus alueelliselle ELY-keskukselle, kun puhdistamisessa noudatetaan yleisesti käytössä olevaa hyväksyttyä puhdistusmenetelmää, eikä toiminnasta aiheudu ympäristön muuta pilaantumista. Nyt kysymyksessä olevat puhdistustoimenpiteet tehdään hyväksytyjä menetelmiä käyttäen, eikä toimenpiteistä aiheudu ympäristön muuta pilaantumista.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Jätelaki (646/2011)

Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen maksullisista suoritteista vuonna 2013 (907/2012)

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)

Valtioneuvoston asetus kaatopaikoista annetun valtioneuvoston päätöksen muuttamisesta (202/2006)

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)

Valtioneuvoston päätös kaatopaikoista (861/1997)

Ympäristönsuojeluasetus (169/2000)

Ympäristönsuojelulaki (86/2000)

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Päätöksestä peritään suoritemaksua valtioneuvoston asetuksen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen maksullisista suoritteista vuonna 2014 (3/2014) mukaisesti. Sen mukaan pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelystä peritään maksua 55 €/h. Ilmoituksen käsittelyyn käytetyn tuntimäärän, 10 h, mukaan maksua kertyy 550 €. Maksu peritään erillisellä laskulla.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Kaakkois-Suomen ELY-keskus tiedottaa tästä päätöksestä ympäristönsuojelulain 54 §:n mukaisesti. Tieto päätöksestä julkaistaan Kotkan kaupungin ilmoitustaululla.

MUUTOKSEN HAKU

Tähän päätökseen ja maksua koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. (YsL 96 ja 97 §). Valitusosoitus on liitteenä.

Ympäristönsuojelupäällikkö

Jaakko Vesivalo

Ympäristöinsinööri

Timo Laine

JAKELU

Päätös saantitodistuksella ilmoittajalle

Puolustusvoimat
Suomenlahden Meripuolustusalue
PL 5
02471 UPINNIEMI

Tiedoksi

Kotkan kaupunginhallitus
Kotkan ympäristölautakunta
Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)
Ramboll Finland Oy/Juha Setälä, Säterinkatu 6, 02601 ESPOO

LIITTEET Valitusosoitus

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta kirjallisella valituksella **Vaasan hallinto-oikeudelta**.

Valitusaika

Päätös on annettu julkipanon jälkeen 13.6.2014. Valitusaika on 30 päivää päätöksen antopäivästä, sitä määräaikaan lukematta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä. **Tämän päätöksen valitusajan viimeinen päivä on 14.7.2014.**

Valituksen toimittaminen

Valitus on jätettävä Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon:

käyntiosoite	Korsholmanpuistikko 43, 65100 VAASA
postiosoite	PL 204, 65101 VAASA
puhelin	029 56 42611
telekopio	029 56 42760
aukioloaika	klo 8.00 - 16.15
sähköposti	<u>vaasa.hao@oikeus.fi</u>

Valituksen on oltava perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Lähettäjän vastuulla asiakirjat saadaan lähettää myös postitse tai lähetin välityksellä. Asiakirjat on jätettävä postiin niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan ja viraston aukioloajan päättymistä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- muutos, joka päätökseen vaaditaan tehtäväksi sekä
- muutosvaatimuksen perustelut

Valittajan, hänen laillisen edustajansa tai asiamiehensä on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

1. päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
2. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi; jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja, on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään Vaasan hallinto-oikeudessa muutoksenhakuasian käsittelystä oikeudenkäyntimaksuna 97 euroa.